

Kuukiri

Nr. 2 (133) Veebruar 2005

Vallavalitsus ja volikogu õnnitlevad valla rahvast iseseisvuspäeva puhul

Sõnumeid

Maire Paju astub presidendivaibale

Tänavuaastasele presidendi vastuvõtule on paljude tuntud ja teada tegelaste hulgas kutsutud ka folkloorirühma "Õunake" juhendaja Maire Paju, kes töötab Viiratsi rahvamajas noorteklubi juhendajana. Kultuurkapital andis Maire Pajule toetusstipendiumi CIOFF-i Rahvusvahelise Folkloorifestivali "Baltica" 2004 korraldamise eest. Maire Paju pälvis kõrge ma kategooria folkloorirühma "Õunake" juhendajana. **Maret Lina**

Kindral Laidoneril oli sünniaastapäev

Iga aasta 12. veebruaril kogunetakse Johan Laidoneri sünnikohta Raba talu maadele, et tähistada suurmehe sünniaastapäeva. Sel aastal oli osavõtjaid eriti arvukalt.

Laidoneri mälestust austasid Kaitseliidu Sakala Maleva liikmeskond, naiskodukaitsjad, kodutütred, noorkotkad, Vana-Võidus autojuhtimist õppivad kaitseliitlased, ümbruskonna koolide õpilased ja õpetajad.

Avakõne pidas Viljandi Muuseumi direktor Jaak Pihlak. Järgnesid sõnavõttud ja asetati lilli mälestusmärgi jalamile.

121. sünniaastapäeva ilmestas lahingumarss, milles osales 112 inimest. Raba talust marsiti Holstre-Nõmme kaudu Looti ja sealt Viljandisse.

Väino Luik

Aastapäevakontserdid

24. veebruaril kell 12 esineb Viiratsi Kool-Huvikeskuse saalis keelpilliduo "Muusa" koosseisus Katrin Matheus (viul) ja Raul Seppel (tsello). Esitatakse 20. sajandi esimese poole tuntud estraadimeloodiaid.

Kontsert on tasuta. Buss toob rahva kohale ja viib koju. Liikumist alustatakse Valmast kell 11. Tagasi sõidetakse kohe pärast kontserdi lõppu.

Ivar Pai,

Viiratsi rahvamaja juhataja

*

23. veebruaril kell 18.30 tähistab Tánassilma rahvamaja riigi 87. aastapäeva kontserdiga. Esinevad naisrahvatantsurühm "Kaheksakand", lasterühm "Lepatriinud", segaansambel "Liiga-Hea" ja eakate rühm "Rõõmsameelsed".

"Elulõnga" sünnipäev

15. veebruaril kogunes pensionäride klubi "Elulõng" Uusna raamatuko-

gu kaminasaali sõbrapäeva tähistama. Külaskas oli Tánassilma rahvamaja eakate klubi "Rõõmsameelsed".

Ühises kohvilauas keris jutulõng üles ühised korrastustalgud Tánassilma jõe ürgoru kaldail, terviseraja rajamise Kalmetu kooli juurde jne. Et päev varem oli vallamajas toimunud Uusna külamaja detailplaneeringu arutelu, siis vaeti kuuldu ühiselt. Pensionärid, eriti põlisasukad, olid ülimalt rahul, et kaua oodatud vaba aja veetmise koht on nii lähedal.

Maret Iila esitas sõbrateemalisi luuletusi ja laulu. Kavandati üritusi edasiseks ja vesteldi argiasjust.

Kaarel Kumer

Uusna külamaja valmib veel sel aastal

14. veebruaril toimus Viiratsi vallamaja saalis Uusna külamaja detailplaneeringu eskiisprojekti arutelu.

Asukoha valikul vaeti kõiki võimalikke variante.

Maja tuleb külakeskuses asuvale platsile, mis piirneb elamuga nr. 34, mõisnike suruaeda viiva tee, Tartu tee ja puurkaevu vahelise alaga. Antud koht õigustab end just turvalisuse pärast, olles igast küljest avatud.

Hoone välisvoodriks saab kahe tooniga kivi, katused tulevad kolme tasapinnaga – raamatukogu osa madalam, saali osa kõrgem.

Kogu ehitusalune pind hõlmab 360 ruutmeetrit (kasulik pind 350). Suurim ruum on saali all – peaaegu kolmandik majast. Seal saab ka sulgpalli ja tennist mängida. Raamatukogu kasutusse jääb 92, mängude toale 25, väiksemale kaminaga seltskonaruumile 25 ja kööginišile 11 ruutmeetrit.

Hoone paikneb põhja-lõuna suunas peasissekäiguga Tartu teelt, katlamaja ja kütmisruumid jäävad elamu 34 poolsesse otsa.

Maret Lina
tekst ja foto

● Uusna külamaja detailplaneeringu eskiisprojekti tutvuvad vallamaja saalis (vasakult) Kalle Riitmuru, külavanem Lea Peips, Kaarel Kumer, Ingrid Neppo ja Manni Kuur.

MARET LINA foto

VOLIKOGUS 27. jaanuaril

Eelarvet loeti teist korda

2005. aastaks planeeritakse üksikisiku tulumaksu 12,7 miljonit (2004. aasta tegelik laekumine oli 12,2 miljonit) ja maamaksu 1,4 miljonit krooni, koolide ja lasteaedade tasu vajab veel täpsustamist. Kalmetu koolilaste toiduraha suureneb, sest see kehtib juba 2002. aastast.

Põhivahendite müüki on eelarvesse planeeritud 100 000 krooni eest. Munitsipaalasutuse "Viikom" töö ümberkorraldamisega võivad muutuda üüritulud.

Toimetulekutoetusteks saadakse raha vähem kui eelmisel aastal. Hooldajatoetuse maksmine muutub täielikult – sellega hakkavad tegelema omavalitsused. Viiratsile eraldatud 285 000 krooniga ei ole hooldajatoetusi võimalik maksta selles ulatuses, nagu neid 2004. aastal maksis riik. Puudu jääb kindlasti sotsiaalmaksu osa.

Hariduskuludesse peab mahtuma õpetajate palgatõus riigi eraldatud rahaga. Sellest on tänavu võimalik 10 protsenti palgatõusu. Kõrgharidusega õpetajate palgamiinimumi nõue saab sellega täidetud.

Keskonnainvesteeringute fondi raha on ette nähtud Teemeistri kanalisatsiooni vaegtöödeks. Viiratsi ja Teemeistri kanalisatsioon ühendatakse uude puhastusseadmesse lähiajal, arvatavasti veel veebruaris.

Plaanis on tõsta kõigi valla ja allasutuste töötajate palka 10 protsenti, eelarves on selleks raha planeeritud.

Laenu tagasimaksmiseks on eelarves 800 000 krooni, viimane makse tehakse augustis.

Teede eelarve on veel lahtine. Võimalik, et teede korrastamiseks tuleb võtta laenu. Tormis kannatanud bussipaviljonid nõuavad taastamist.

Valla üldplaneering valmib aastaks 2007, tänavu kulutatakse selleks 100 000 krooni.

Igal aastal on valulapseks kujunenud haljastus, tänavu eraldatakse sinna rohkem raha (200 000 krooni). Jätuk Viiratsi tiikide puhastamine. Tänavavalgustussummad on olemas: Planeeritakse uusi valgusteid Teemeistrile ja Valmasse ning Uusnas võib põhjustada elektritõid külamaja ehitus.

Lastele on eraldatud varasemast rohkem raha koolisõidu, huvikoolituseks ja toitlustamiseks.

Investeeringuteks on planeeritud 3 miljonit krooni: rekonstrueeritakse Vana-Võidu Lasteaed, remonditakse vallamaja teine korrus ja Viiratsi rahvamaja, Viiratsi Lasteaias tehakse sisetõid, Kalmetu ja Viiratsi koolis tehakse remonti, Uusna raamatukogu saab uue sisustuse ja Tänassilma raamatukogu WC-d. Tänassilma rahvamajale loodetakse re-

mondiraha saada projektide kaudu. Sotsiaalkorterite maja remonditakse 2004. aasta sotsiaaltoetusest jäänud 500 000 kroonist.

Toetada tuleb veel Viiratsi Perearstikeskust, investeerida tänavavalgustusse ja Viiratsi Hoolekandekeskus saab uue katla. Uusna külamaja ehitamise raha eelarves pole. Projekt paneb paika ehituse maksumuse ja siis võetakse laenu.

1. aprillist võetakse tööle sotsiaaltöötaja, kes hakkab tegelema eelkõige eakate inimestega.

Võrtsjärve Sihtasutus tegutseb jõudsalt

"2000. aastal moodustasid seitse Võrtsjärve ümbritsevat omavalitsust (Kolga-Jaani, Viiratsi, Tarvastu, Rõngu, Rannu, Puka ja Põdrala) ühiseks järve piirkonna arendamiseks Võrtsjärve Sihtasutuse," rääkis juhataja Janika Kaljuvee. Eesmärgina nähti turismi arendamist ning keskkonna- ja looduskoolitusprojekte. Selleks oli vaja määratleda puhkepiirkonnad ja luua külastuskeskus.

Koostööd tehakse kohalike ettevõtjatega, aga ka Rootsi ja Läti Burtneki järve partneritega. 2002. aastast osaletakse Global Nature Fondi töös "Living Lakes" ("Ohustatud järved"), kust 2004. aastal saadi raha tõugja, suurima Eestis looduslikult esineva karplase kaitseks ja uurimiseks.

Keskus planeeritakse välja arendada Tartu Limnoloogiajaama. Ülemöödunud aastal saadi selleks 400 000 krooni. Nüüd on lisandumas 500 000 krooni keskkonnainvesteeringute raha, mis on vajadust arvestades kate – eriti pärast tormi, mis viis vastse katuse. Keskkonnainvesteeringute kaudu oodatakse abi ka järve muuseumi rahastamisel.

Vägagi huvitatud ollakse looduskoolitustest, nende korraldamist alustati mulu. Õppused viivad järvele, kus jälgitakse reaalselt elu. On valminud videofilm. On koostatud Jõesuu, Valma ja Pikasilla puhkeala detailplaneeringud. Aastani 2010 täiendatakse piirkonna arengukava (senine oli koostatud aastani 2005).

Sel aastal ehitatakse Pikasilda randumissild ja teenindushoone, Jõesuuse teenindushoone, reoveepuhastusseadmed ja linnuvaatlustorn ning korrastatakse haljastus, lisaks rajatakse Puka valda lindude jälgimiseks vaatlustorn.

Tänavuste projektirahadega hakatakse Valmas koolitada paadimeistreid, koolituse käigus ehitatakse valmis ka üks veesõiduk.

Ettevõtluskoolitus viib grupi inimesi Euroopa Liidu rahadega õppereisile Soome.

Maad ja varad

Määrati katastriüksuste sihtotstarbed.

Tehti muudatud munitsipaalmaale hoonestusõiguse seadmise korras. Sellele lisati klausel, mille järgi hakkavad kruntidele ehitajad maksma aastatasu (ärimaa puhul 7 protsenti maa maksustamishinnast, tootmis- ja elamumaal 5, transpordimaal 4 ja muul juhul 2 protsenti).

Osühhistule "Viiratsi Veevärk" lähevad üle valla omandis olnud Järve ja Staadioni puurkaev.

Tunnistati peremehetuks Tusti karjakastell ja külakeskuses asuv kivihoone (kinnisvarabüroo hindas mõlema maksumuseks 6000 krooni). Kunstiakadeemia näeks esimest oma üliõpilaste praktikabaasina ja teisest on huvitatud ettevõtja Heino Liiva.

Lubati vallavalitsusel enampakkumist korraldamata müüa Uusna elamus 29 3000 krooni eest kahetoaline korter seda üürilepingu alusel kasutavale Marje Põlluäärele. Samuti lubati vallavalitsusel erastada Uusna elamus 47 korter seda üürilepingu alusel kasutavale Viktor Hallasele.

Vallavalitsuse info

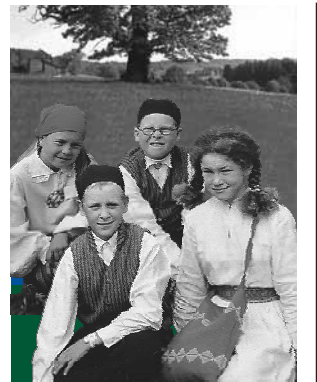
Vallavalitsus arutas 4. jaanuaril Viiratsi aleviku elamute soojusvahetite andmist korteriühistutele, osühistu "Viiratsi Veevärk" ja aktsiaseltsi "Viljandi Veevärk" ühinemist, hoolekandekeskusele keskküttekatla ehitamist, vallale kuuluvate elamute haldamist, munitsipaalasutuse "Viikom" tegevuse lõpetamist, Uusna küla telefonside probleeme, Tänassilma raamatukogu elektrikaabli ehitamist, maa müüki aktsiaselts "Mivar-Vivale", gaasiküti Viiratsi alevikus, Viljandi Ühendatud Kutsekeskkooli arengut, Kihnu Vallavalitsuse abistamist ja Sillaotsa palliplatsi tarvis maa munitsipaliseerimist.

11. jaanuaril tegeles vallavalitsus tormikahjustuste, Uusna külamaja aluse maa munitsipaliseerimise, Viiratsi Tiigi tänava majade 7 ja 9 haldamisega.

18. jaanuaril olid töös OÜ "Viiratsi Veevärk" vara andmine AS "Viljandi Veevärk" haldusse, Aabramile kaevu ehitamine, Kalmetu Põhikooli hoolekogu kinnitamine, Tusti pargi korrastustööd, Tänassilma raamatukogu rendileping, Tusti väetiseküüni peremehetuks tunnistamine, Vana-Võidu õunaaija detailplaneering, bussipaviljonide korrastamine, laste koolitoidu toetamine ja 2005. aasta eelarve.

Maret Lina

MARET LINA foto voldikust

Viiratsi vald voldikus

2004. aasta lõpul valmis Viiratsi valda tutvustav voldik.

Väljaandes on kontaktandmete ja üldinfo kõrval märgitud tähtsamad vaatamisväärsused: Viiralti tamm, Jaan Tõnissoni ja Johan Laidoneri sünnipaik, Tusti park ja veel mõned. Kasutatud on värvilisi fotosid.

Eelkõige on voldik mõeldud väljastpoolt tulijale, kuid see on ka parim kink kunagisele viiratsilasele.

Voldikut on võimalik saada vallamajast sekretäri või "Kuukirja" toimetaja käest.

KÜÜNLAUU VALGUS

• Roland Tulik •

2. veebruaril tähistasime Tartu rahu 85. aastapäeva ning 24. veebruaril on Eesti Vabariigi aastapäev.

Tähtpäevade puhul on tavaks mõtiskleda ja heita pilk möödanikku.

Eestlaste ajalugu on olnud eelkõige elamine võõrvõimu ja võõra ideoloogia kütkes. Meie maad on räsitud poliitilised intriigid, sõjad ja rahutused. Kõigest hoolimata oleme suutnud säilitada oma keele ja kultuuri ning peame ennast õigustatult õhtumaa kultuuriruumi osaks, kuid tee erksa vaimu säilitamisele ja selle kaudu iseseisvusele pole olnud kerge.

Rahva vaimu hoidmisel on oluline osa olnud haridusel, kuigi see on toimunud vaevaliselt. Esimesed koolid asusid tegevusse 17. sajandi algul: 1609. aastal Tallinna Püha Vaimu ja Tartu Jaani kiriku juures.

19. sajandi teisel poolel kerkinud rahvuslik mõte oma uute ideede ja lootustega elustas kogu maad. Levis laialdane ühistegevus, mis väljendus kooride, orkestrite ja seltside tegevuses. Kujunes eesti rahvustunne. Esile kerkisid aatelised Eesti soost haritlased Jakob Hurt, Carl Robert Jakobson, Villem Reiman ja teised.

Rahvusliku ideoloogia kandja, Põhja-Viljandimaal elanud Jakob Hurt rõhutas ajaloolise vaatlusviisi olulisust. Tema sõnad on: "On rahvaste elus aegu, kus veksleid, mida välja antud, ainult verrega lunastada võib." Nii ka juhtus. 1918. aasta novembris tungis punane Venemaa kallale oma väikele naabrile. Eesti Vabariik kaotas Vabadussõjas 3588 meest langenuna ning ligi 14 000 inimest haavatuna.

Vabadussõja vaimu on hoitud alles kogu pika nõukogude aja jooksul. 1987. aastal heisati Munamäe torni tippu rahvuslipp. Paljud nõukogude ajal hariduse saanud noored loobusid teadlikult karjäärast, sidumata oma praktilist elu parteiga, mille deviisiks oli "Au, mõistus ja südametunnistus". Seetõttu jäi neil saamata nii mõningi mugavustega korter, turismituusik või hea ametipost. Vaikiv protest oli siiski kõnekas.

Inglise kuningas Henri VIII saatis talpalavale oma nõuniku Thomas More, sest ta vaiks ja polnud nõus kuninga vaadetega (abielulahutusega). Kahe erineva ideoloogia kokkupõrke ohvriks tõi More oma karjääri, üliku seisuse ja kavatsetavad kirjanduslikud teosed.

Elame postmodernses, globaliseerivas maailmas. Sellised mõisted nagu infotehnoloogia ja globaliseerumine, edukus ja kasumlikkus, seaduslikkus ja juriidiline õigus on igaühe keele. Küsimus on, kas me näeme kõike läbi. Kuidas mõista seda, kui vabariigi valitsus ja omavalitsused võtavad demokraatlikke meetodeid kasutades vastu otsuseid, mis on pikemas perspektiivis elanikele kahjulikud või väga küsitava väärtusega? Olgu selleks kas pidevalt kestvad reformid hariduse, meditsiini või sotsiaalelu alal või valdades eluliselt tähtsaid teed, vesi, küte, elekter ja muud valdkonnad. Kummaline on kuulda poliitikute suust

väiteid, et mida vähem riiki, seda parem.

Elmisel aastal vapustasid Eesti elu skandaalid: riigivilja vargus, tulevased suhkrutrahvid ja võhiklikud lepingud riigiettevõtetes, kus tippjuhtidele maksti üle mõistuse kõrgeid töötasusid ja kompensatsioone.

Üksikisikul on järjest raskem otsustada ja valida rohkete ideede ja mõtete rägastikus. See, mis sobib teisel pool Atlandi ookeani või Peipsit, ei pruugi olla meile vastuvõetav.

Igal hetkel seisame silmitsi juhu-sega, millest võib saada paratamatus. See omakorda rõhutab kõigi inimeste otsustuste kaalukust. Kõik see taandub vaimsusele.

Mingi ideoloogia loomiseks korraldatakse lõputult ühtesid ja samu valesid, mida nende autorid ja vahendajad peavad ühiskonnale, täpsemalt ühiskonna teatud osale või kihile kasulikuks. Esitatakse erinevate lugude kokkumängu. Mõjuv osa selles on juristidel, loomeinimestel, jõustruktuurides töötajatel ja kohtuvõimul.

Oleme harjunud mõtlema, et diktaator ja autoritaarsus sünnivad vaesusest ja info tsensuurist. Mõned haritlased arvavad, et need võivad sündida ka liigest mugavusest ja oskamatuses suhelda ning hoolimatuses.

Reiman on öelnud, et inimesed oma kange tahtmise ja selge arusaamisega painutavad olusid. Nii tegid Jaan Poska, Jaan Tõnisson, Konstantin Päts ja Johan Laidoner 85 aastat tagasi.

Tänapäeva Eestis ilmneb, et oluline on kohandumisvõime. Endised parteifunktsionäärid on leidnud endale mõjuka koha Eesti erakondades. "Ümbersündinuid" leidub peaaegu kõigis praegustes võimuparteide juhtkondades. See on halb märk.

Kummaline on kuulda tähtsaid isikuid kõnelemas uutest suurtest eesmärkidest ja võimalustest. Aga nende suu rääkis veel 13–15 aastat tagasi sotsialismi helgetest horisontidest, internatsionalismist ja kollektivismist, halvustas eraalgatust ja rahvuslikku mõttelaadi ning piiras sõnavabadust. Täheledatav on ringkaitse, mis toetub osasüü tundele. Seetõttu on arusaadav, miks ei jõuta konsensussele rahvuslike prioriteetide määratlemisel. Tundub, et oleme lapsikus ühiskonnas.

Hea tava ei luba juubeli ja tähtpäevade puhul rääkida ebasoovitavatest asjadest. Olen sellega nõus. Praegu ma ilmselt rikon seda seisukohta. Hea tava aga ei luba ilmsetest väärnähtustest vaikida.

Kummaline on lugeda Tartu Ülikooli lähiajaloo professori Eero Medijaine kahtlust Tartu rahu õiguspärasusest. Ta kirjutab, et rahuleping löikas läbi lääneriikide sõjalise liidu plaanid. Veel natuke ja me jõuame filosoofide sõnaseadmise kaudu tõdemuseni, et idanaaber ei okupeerinudki Eestit ning "seltsimehed", kes korraldasid 1924. aastal detsembriekspertiimenti, tahtsid tuua valgustust oma rahvale. See on vesi idanaabri propagandaveskile.

Moskva kutsus presidenti 9. mai pidustustele. Meil on, mida valida. Kas valime tee, mida mööda käisid Jaan Poska (Järg 8. lk.)

Ohvriabi teenus on kõigile kättesaadav

2005. aasta jaanuarist jõustus ohvriabiaseaduse peatükk, mis reguleerib riikliku ohvriabi teenuse osutamist.

Õigus ohvriabile on kõigil inimestel, kes on langenud hooletuse või halva kohtlemise, füüsilise, vaimse või seksuaalse vägivalda ohvriks sõltumata sellest, kas kahju tekitaja on tulnud avalikuks ja kas tema vastu on algatatud kriminaalasi.

See ametlik ja kuivavõitu teade viitab siiski millelegi väga inimlikule – meist igaühe võimalusele saada nõu ja juhendamist, kui on juhtunud midagi sellist, mis meie tavapärase elu segi pöörab ja mille korrastamiseks oma oskustest puudu jääb, kui ei tea, kuidas pärast ohvriks langemist toime tulla.

Sotsiaalkindlustusameti alluvuses alustas tööd 35 ohvriabi töötajat 16 ohvriabikeskuses üle Eesti. Nendes keskustes saab ohver esmast nõustamist ja emotsionaalset tuge. Nõu võib küsida nii telefoni teel kui ka kohapeal. Soovi korral võib jääda ka anonüümseks. Juhtunu arutatakse üheskoos läbi ja otsustatakse, mida edasi teha. Ohvriabi töötaja annab informatsiooni abi võimaluste kohta ning juhendab asutustega suhtlemist.

Viljandi maakonna ohvriabikeskus asub Vabaduse plats 6 kabinet 403 (pensioniameti ruumides). Telefon 433 0555.

Kodanike vastuvõtt kõikides keskustes on esmaspäeval, kolmapäeval ja reedel kella 9–12 ning 13–16.

**Evelin Leppik ja
Maiju Margus,**
ohvriabi töötajad

Heategu tuleb kolmekordselt tagasi

Viiratsi Puuetega Inimeste ja Üksikvanemate Ühingu (VPÜ) liikmed peavad plaani, mida elulist ja ennast harivat alanud aastal juurde õppida, et eluga paremini toime tulla. Tahaks paremini tundma õppida meie väikest Eestimaad. Selleks leidub häid mõtteid ja projekte, aga elluviimiseks napib vahendeid.

Ammu teada on tõsiasi, et mured ununevad või saavad teise tähenduse, kui inimene igapäevaelu raamidest välja saab. Seetõttu ootamegi abi inimestelt ja ettevõtelt, kes meid piskuga toetaksid.

Oleme tänulikud pisimagi toetuse eest. Soovi korral anname täpset infot laekumiste kohta.

Täname Viiratsi vallavalitsust ja volikogu, kes toetavad meie igaaastast tegevust.

VPÜ arve Ühispangas on 10302012775008 ja telefon 5664 0281.

Mariika Kiivikas,
VPÜ juhatuse esimees

Virve ehib 2005. aasta viiratsilase kodu

Aastalõpu "Kuukiri" tõi iga vallaelaniku koju seinakalendri, mida ehib sel aastal Eduard Wiiralti (1898–1954) reproduktioon "Virve".

1943. aastal siinmail sõjapaos olnud maailmatähtsusega kunstnikul valmisid siin kõigile tuntud tööd: Viiralti tamme kujutis, mis kannab tegelikku pealkirja "Viljandi maastik", ja "Virve".

Eluehtne Virve elab Pärnus ja oli meeldivalt üllatatud, kui sai kingituseks Viiratsi valla seinakalendri. Kirjavahetuse käigus oli ta nõus jagama mälestusi rohkem kui kuuekümneme aasta tagusest ajast.

Virve Heinlaid (modellina Orr) sündis 1934. aastal Kolga-Jaani lähedal Oorgu külas Pardisaare talus kolmelapselises peres. Ta lõpetas Oorgu Algkooli, Kolga-Jaani Mittetäieliku Keskkooli ja Viljandi Kaubandustehnikumi. 1952. aastal pärast kooli lõpetamist, suunati ta Pärnu Kaubastusse, kus ta töötas pensionile jäämiseni algul raamatupidajana ja hiljem revidendina.

1954. aastal ta abiellus. Peres on kolm last ja kuus lapselast. Abikaasa ja vanem poeg on juba surnud.

Tamme tallu sattumisest ja kohtumisest Wiiraltiga jutustab Virve järgmist.

"Tamme talu perenaine Alma oli minu vanatädi tütar. Et nende peres lapsi ei olnud, siis viisid nad mind mitmel suvel mõneks nädalaks endale külla. Nii oli see ka 1943. aasta suvel. Külla sõideti hobuvankriga, kuigi vahemaa oli üle 30 kilomeetri."

Hommikuti toodi Viiralt Uusna mõisast kohale harilikult vedruvankriga, mõnikord ka autoga. Teda sõidutas, nagu Alma hiljem jutustas, mõisavalitseja Heino Leigi kutsar Sergei. Tagasi läks ta harilikult jalgsi. Mõnikord vihmas ilmaga ööbis ka Tamme talu nurgatoas. Peremees Goori valmistas tihti mödu ja õlut. Sellega kostitati ka Wiiraltit.

Virve meenutab Wiiraltit kui head õpetajat, kes alati oli väga rahulikult rääkinud.

Tüdruk oli jooksnud tihti tamme ja talu vahet, sest lapsi, kellega mängida, ligiduses polnud. Ta viis kunstnikule allikast joogivett ja Alma küpsetatud pirukaid.

Wiiralt oli istunud päevad läbi tamme all ja joonistanud metallplaadile, vahel harva tõusnud ja jalutanud ümber tamme.

"Ma imestan, kuidas ta graveeris iga üksiku puulehe eraldi ega tüdinenud sellest," rääkis Virve.

"Kord küsis kunstnik, mis ma arvan,

● Virve Heinlaid täna.

kui ta minust pildi teeks. Arvasin, et ega inimesest saa nii ilusat pilti kui tammest. Paari päeva pärast küsis ta Alma Tammele luba mind joonistada ja nii see töö algaski.

Mind pandi istuma kahele teineteise peale asetatud pingile, et silmad rohkem mõjule pääseksid. Ta joonitas toas. Pidin istuma päevade viisi ja tundide kaupa. Vaheaegadel käskis ta mul ringi joosta. Ta kostitas mind kallite šokoladikommide ja Uusna mõisast toodud ilusate õuntega.

Peale minu pilditegi ta veel paberilehele neli eraldi joonistust. Sain neist fotod Eduard Wiiralti 100. sünniaastapäevale pühendatud näituse pidulikul avamisel 20. veebruaril 1998 Tallinnas Rüütelkonnahoones. Olin sinna kutsutud kahe teise Eesti modelli Astridi ja Moonikaga.

Modelliks olemise eest saatis Wiiralt 1944. aastal mulle maali "Virve". Et sel ajal oli Tallinnas raskusi toidukraamiga, saatis ema tänutäheks vastu paki või ja lihaga, kuid me ei tea, kas ta sai selle kätte või sõitis enne Pariisi.

Sügisel oli veel tore nali, kui käidi talu rehepeksumasina ja reheli-seid soovisid, et ka neist portree tehtaks. Goori tahtis, et ka temast pilt tehakse.

Nii see töö Gooriga algaski, kuid temal oli paigal istuda veel raskem kui mul. Esialgu polnud ta pildiga rahul, sest seal puudus piip. Kui ka piip sai tehtud, polnud mees rahul, et sellest ei tõusnud suitsu. Nii tuli sinna ka mingi suitsuvine joonistada.

Ega sel ajal kunstist ja kunstnikest lihtrahva seas teatud. Talurahvas arvas: mis see noor mees istub seal päevad läbi puu all, parem võiks põllutöödel abiks olla.

Nüüd on suhtumine kunsti ja Wiiraltisse hoopis midagi muud."

Sellised on Virve Heinlaiu mälestused modelliks olemise ajast, mil ta oli üheksa-aastane.

Maret Lina

● Virve Heinlaid möödunud aastal oma 70. sünnipäeval. Fotod on Virve Heinlaiu koduarhiivist

Muinasjutuhuvilistele koolilastele

Vastlakuu, hundikuu, tuisukuu, küünlakuu, sõbrakuu – hea lapsena mitut nime kandev veebruar hakkab lõppema. Praegu on muidugi naljakas mõelda, et varsti on kevad ja taas püsimisega tekib raskusi. Seega on õige aeg meie valla koolilastel üks omaene muinasjutt enne kirjapanekut mõnel tuisusel õhtul läbi mõelda. Teadagi –

"Viirvalli" viienda osa jaoks.

Sedakorda ei ole kindlat teemat, vaid annan ainult tüüpilised märksõnad, mille abil siis oma muinasjutt paberile üles tähendada. Need on: taat ja eit, kolm poega ja üks roheline silmadega tütar, lubadus rohelinele haldjale, pettuskatse, peategelase (sunnitud) kodunt lahkumine, kuningapöög, lä-

bipääsmatu mets, seitse tundi, seitse päeva, seitse aastat, kaksteist rohelist helmest, imeline pääsemine, karistus ja pulmad.

Muinasjutud peaksid valmis olema märtsi lõpuks. Parimad muinasjutukirjutajad on oodatud õpetajate suvisesse muinasjutulaagrisse, kus neid ootavad autasu ja jutuvestja.

Mari Karilaid,
Viiratsi Lasteaia vanemõpetaja

Sõnumeid

Naisfraktsioon oli koos Tánassilmas

Volikogu fraktsiooni "Me Viiratsi Naised" sai seekord kokku 10. veebruaril Tánassilma rahvamajas. Maja on armas ja kodune, kuid talvel kipub külm kivimaja kallale ja puudub hoiuruum. Saalis ja maja taga käis lasteringi vilgas tegevus.

Uusna Haridusseltsi esimees Kadri Vollmann rääkis seltsi tegemistest ja valutas südant Uusna koolimaja saatuse pärast. Tühjalt seisev hoone veel püsib lõhkumata ja katus on korras, kuid aknad viletsad.

Viiratsi Puuetega Inimeste Ühenduse esimees Mariika Kiivikas andis ülevaate kooskäimistest ja tutvustas liikmeid.

Viljandi Ühistegevuskoja juhatuse esimees Kalle Riitmuru rääkis Rápina Ühistegevuskojaga tehtavast koostööst. Lähiplaanidest on realseim puuetega inimeste rehabilitatsioon, milleks on ka juba raha saadud. Riitmuru soovis kõikide külade arengukavasse hõlmamist.

Kuidas aga hädalisi aidata? Vallas peaaegu tühje elamisi pole. Korteriühistutes elab majanduslikult hätta jäänud peresid, hoone aga laguneb. Kas paluda vallas kohendada mõni hoone sotsiaalmajaks? Silma riivasid Kalmetul ja kooli juures olev bussiootepaviljon.

Arutati ja tehti parandusi Aasta Pere statuuti ning valla ajaloolistest isikutest ja lugudest tahetakse välja anda raamat, mis on mõeldud kingituseks.

Aita Arula

Vastlaõhtu Tánassilmas

10. veebruaril tähistati Tánassilma rahvamaja juures vastlapäeva. Rahvakalendri järgi oli õige vastlapäev küll 8. veebruaril, kuid et enamik osalejaid olid kooli- ja lasteaialapsed, siis nemad tegid vastlaõhtu õigel päeval. Ühel päeval kaks tralli oluaks isegi lastele palju.

On ju vanast ajast teada, et tugev tuul täidab viljasalved ja pikad liud ennustavad head saaki. Et sel päeval oli nii tuult kui ka kelgutamiseks lund, siis rahvajutte uskudes tuleb hea aasta nii põllumeestele kui aiapidajatele.

Vastlapäeval on ikka suured ja väikesed kogunenud kelgumäele, et panna end talispordialadel proovile. Võisteldi kõige pikema liu laskmises, paarissõidus, kiireima kelguvedaja nimele, traktorijalgede tegemises, kindaviskamises jne.

Tore oli naha, et ka täiskasvanud olid võtnud vaevaks tulla koos lastega lustima. Kui tihti juhtub, et kui laps või lapselaps kelgutama kutsuvad, siis täiskasvanud leiavad põhjuse mitte kaasa tulla. Sellisel hetkel laps ei mõista, kuid lepi olukorraga. Kui hästi järele mõel-

da, siis paar tundi lapsega kelgumäel olles saab energiat juurde ja lõpuks ei jää ükski töö tegemata.

Kokku oli pandud tihe programm, mis oli kõigile jõukohane ja aitas talvekülma unustada. Tunnike õues möödus kui linnulennul. Noorim osavõtja oli vaid kahene ja eakaim 68-aastane. Igavlemiseks polnud kellelgi aega.

Pärast läksime rahvamajja. Pille oli katnud laua ning meid ootasid mulgi puder, oad, vastlakuklid ja muidugi kuum tee.

Veidi söönud ja joonud, pidime tödema – lapsed nii kergelt ei väsi. Jätksid mängud ja võistlused toas.

Kõik osavõtjad said autasu. Lisaks tänavad neid kõiki Merli, Helina ja Pille.

Merli Kukk

Viiratsi Algkooli koduleht täieneb

Viiratsi Algkooli kodulehel on nüüd ka videogalerii. Praegu on seal viis klippi: direktori kõne jõulukontserdil, laste laul kontserdil, sajas koolipäev ning esimese ja viienda klassi tund. Lehekülge täiendatakse hoolega.

Lapsed teevad praegu ise filmiklippe ja parimad neist pannakse üles.

Sinna pääseb Viiratsi valla koduleheküljelt hariduse ja koolide alt.

Mari Lauer

Tänu vallavalitsusele!

Aasta lõppedes vaatame üha rohkem tagasi: milline see aasta siis oli? Mida vanem inimene, seda enam... Eriti veel siis, kui oled oma põhitööst kõrval ja pensionäri eas.

Ega tööst puudust ole, seda on rohkemgi veel ja see on hea – pole aega vananeda!

Aktiivselt vananeda on hea. Vald ja pensionäride liit korraldavad meile toredaid pidusid ja väljasõite üle Eestimaa. Need on hinge ja silma kosutavad ettevõtmised, mille eest ei oska kohe ära tänada.

Iga ettevõtmine jätab hinge sooja tunde. Pealegi pole paljud meist saanud varem eriti sõita, sest töö vajas tegemist ja olid ka muud mured.

Nüüd, vanas eas, on võimalusi rohkem ja vallas inimesed selle eest hoolt kandmas. Tänu selle eest! Eriline tänu kuulub Laine Viikmaale ja Ülle Lepikule väga meelde jäävate reise eest läinud aastal.

Uusna grupi nimel
Helju Tõlp

Õpetajate 88. mälumäng

11. veebruaril Kehtnas toimunud õpetajate mälumängus osales üheksa võistkonda.

Esikolmikusse jõudis esimesena 48 punktiga Viljandi Ühendatud Kutsekeskkooli võistkond Rein Abel, Katrin Johanson, Ants Abel, Olev Teder ja Matti Kallaspoolik. Järgnesid 46 punktiga Pärnu Kutsehariduskeskus ja 45 punktiga Lääne-Virumaa Kutsekõrgkool.

Matti Kallaspoolik

Algab hooldusperede koolitus

Valla sotsiaalamet ootab kontakti peredelt, kes on huvitatud vanemliku hoolitsuseta jäänud laste kasvatamisest. Informatsiooni saab sotsiaaltöötajalt telefonil 439 4604.

Elviira Hendrikson,
sotsiaaltöötaja

"Koolikilb"

Vabariiklikku koolinoorte mälumängu "Koolikilb" korraldatakse teist aastat. Avalööki tehti juba oktoobrikuus Tallinnas "Reval Openiga", millest kujunes suurim mälumäng Eestis. Korraga osales 38 kooliesindust Virust, Saaremaalt, Hiiu- ja Harjumaalt, Järvamaalt ja Pärnust. Mängu korraldasid Tenno Sivadi ja Andres Kasesalu.

Et kõigi võistlejate tingimused oleksid võrdsed, siis tõlgiti küsimused ka vene keelde.

Eelvoorumängud peeti Tallinnas, Tartus, Pärnus, Viljandis, Haapsalus, Türil, Orissaares, Rakveres, Põlvas ja Mäekülas. Esimeses eelvoorus esines 70 gümnaasiumide ja 64 põhikoolide võistkonda.

Viljandi noored kilvarid esinesid hästi. Finaali pääses kolm võistkonda, nende hulgas oli Viljandi Maagümnaasium üks väheseid, kes pääses edasi mõlemas vanuseastmes.

Osa võtsid ka Viiratsi valla noored kilvarid Rauno Meister ja Jaan-Juhan Oidermaa (Valuoja Põhikooli võistkonnas), kes jäid küll tugevate konkurentide järel napilt finaalist välja, kuid nad esindasid üht väiksemat Eesti kooli.

Tenno Sivadi,
korraldaja

Külade mälumäng

Pärast kolmandat voo on esikümme järgmine: Halle 66, Buratino 63, VÜKK 62, Rahvamaja 61, Mõnusad 54, Kukulind 51,5, Ärni 45,5, Türi-Paide oblast 41,5, Genialistid 41 ja Tusti 35,5 punkti.

Teateid

11. märtsil kell 20 on Viiratsi Kool-Huvikeskuse aulas naistepäevapidu. Tantsuks mängib ansambel "Reliikvia" Tartust.

Pilet 50 krooni eelmüügis kuni 9. märtsini. Info telefonil 439 4307.

*

Viiratsi Rahvamaja naiste tantsurühm ootab uusi 25–35 aasta vanuseid. Kogunetakse esmaspäeval, 28. jaanuaril kell 18.30 Viiratsi rahvamajja.

Info telefonil 529 8886.

*

Lapsevanemaid ja õpetajaid oodatakse laupäeval, 19. veebruaril kell 12 Tartu t. 20 asuvasse päevakeskusesse "Singel", kus on hüperaktiivsete laste vanemate ja õpetajate tugirühma õppus. Rühma juhivad Sirje Grossmann-Loot.

Projekti toetab Euroopa Liit.

Õnnitleme eakaid sünnipäevalapsi!

Märtsis

1. Maimu Hüva	86
2. Sofia Saks	77
2. Kalju Vellearu	74
3. Kalju Kinsigo	82
5. Helju Völt	71
6. Vello Märiz	71
7. Antonina Oja	78
8. Leili Kukk	82
8. Aurelie Berenson	79
8. Laine Jaanre	73
9. Jekaterina Telkinen	90
9. Kalju Voitka	73
9. Elli Järve	72
10. Leida Pihlak	82
10. Ilda Käger	71
11. Eliise Karlson	77
12. Leida Osi	86
12. Magda Kalev	81
14. Gennadi Fedotov	65
15. Eduard Orav	83
16. Hans Kõogard	76
17. Valter Brjantsev	81
17. Boris Tamre	65
18. Väime Vösa	80
19. Helmi Poobus	74
20. Lennart Kokla	71
21. Mait Koppel	79
21. Laine Kallo	76
22. Jelena Perhonen	83
22. Friedrich Kurjamaa	78
23. Anna Raud	73
23. Lidia Krölova	72
24. Hille-Maie Maiste	70
24. Kadri Völlmann	65
26. Elga Riigor	79
26. Helda Rebane	74
27. Voldemar Sadam	78
28. Linda Are	81
29. Leonilla Sutt	79
29. Johannes Elgandi	72
29. Hille-Maie Väres	70
30. Aleksandra Merkulova	89

Sündisid

Merle Jõurami perre *Usna* külas sündis 19. jaanuaril poeg *Bryan*.

Kätlin ja **Martin Laseni** perre Mäeltkülas sündis 2. veebruaril tütar *Marily*.

Sinimütsike

Vaatasin aknast välja ja nägin, kuidas sinise mütsi ja musta, mõni number suurema joepiga poiss tuli mänguväljakule. Ta ronis laste rippillale ja kõõlus köitel, mis on silla käsipuudeks pandud. Kaks neist olid juba katki. Poisil ei õnnestunud alles jäänud nõõre löhkuda. Ta hakkas sillal hüppama. Mõned laud liikusid. Seda märganud, hüppas poiss veel kõvemini. Siis avanes aken ja naisehää hüüdis: "Löpetä löhkumine!"

Poiss lahkus kiirel sammul. Seejuures võttis ta taskust mobiili ja helistas või teeskles helistamist ning suundus majade vahele. Pesunõõridest möödudes haaras ta vaba käega ühest ja sikutas, vaatas siis korra tagasi ning oligi minu nägemisväljast kadunud.

Kas see oli teie poeg?

Mari Lauer

Toetuste maksmises on muudatusi

Seadus on toonud riikliku toimetulekutoetuse määramisse muudatusi.

Toimetulekutoetust on õigus saada ükski elaval isikul või perekonnal, kelle kuu netosissetulek on pärast eluruumi alaliste normkulude mahaarvamist alla kehtestatud toimetulekupiiri. Õpilasel ja üliõpilasel on õigus saada toimetulekutoetust juhul, kui tema perekond oli toimetulekutoetuse saaja eelmisel kuul.

Eluaseme normkulud on määratud Viiratsi valla toetuste taotlemise, määramise ning maksmise korras.

1. jaanuarist on toimetulekupiir ühe pereliikme kohta 750 ja kõikide järgnevate pereliikmete kohta 600 krooni. Näiteks kahe pereliikme korral peab pärast eluaseme normkulu mahaarvamist perele jääma 1350 ja kolmeliikmelisel perel 1950 krooni.

Lisandunud on uus toetuseliik – üksikvanemaga pere toetus. Õigus on saada 200 krooni pere kohta, kus on ainult üks täiskasvanud liige.

Toimetulekutoetuse arvestamisel ei arvata sissetulekute hulka ühekordseid toetusi; puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse alusel makstavaid toetusi, välja arvatud puudega vanema toetus ja hooldajatoetus; kolme ja enama lapsega pere toetust ning riigi tagatisel antud õppelaenu.

Kõik ülejäänud sissetulekud tuleb toetuse taotlemisel arvesse võtta, kaasa arvatud riiklikud lastetoetused.

Oluline muudatus seaduses on, et kõik toimetulekutoetuse taotlejad pea-

vad vallas deklareerima kogu oma vara: korterid, majad, autod, maad, pangaarved, väärtpaberid jne.

Kui taotleja esitab dokumendid eluasemekulude hüvitamise kohta, siis ta peab tõestama ka oma eluruumi kasutamise õiguslikkust: kas ta on ise eluruumi omanik või on sõlmitud üürileping.

Juba märtsikuus peavad kõik toetuse taotlejad deklareerima ka oma vara.

Uuest aastast on alampalk 2690 krooni ja täiskohaga töötaval inimesel ei tohi palk olla sellele väiksem. Alampalga tõusu ja perekonnaseaduse muudatuse tõttu ei või igakuine elatusraha ühele lapsele olla väiksem kui pool kuupalka alammäärast, see on 1345 krooni. Nende laste elatis, kellel on see kohtuotsusega väiksem, tuleb lasta kohtus uuesti läbi vaadata. Selle kohta tuleb esitada sotsiaalametile ka vastav dokument.

Kui lapsevanem ei taotle teiselt lapsevanemalt elatist, siis ei ole tal õigus ka toimetulekutoetusele.

Toimetulekutoetus määratakse jooksvaks kuuks, seda tagasi ulatuvalt ei määrata. Selle taotlemiseks peab vallavalitsusse pöörduma iga kuu enne 20. kuupäeva.

Meeldetuletus: Viiratsi vald maksab ühistransporditoetust 360 krooni aastas neile pensionäridele, kelle kuusissetulek on 1800 krooni või vähem.

Ülle Lepik,
sotsiaaltöö vanemspetsialist

HOOLDAJATOETUS

1. aprillist lõpetatakse pensioniameti kaudu puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse alusel jagatava hooldajatoetuse maksmine. Kõik hooldajad on sotsiaalkindlustusametist saanud ka vastava teate.

Kohustus hoolitseda puuetega inimeste eest on pandud kohalikule omavalitsusele. Selleks eraldatakse ka raha, kuid praegu pole kõik veel kaugeltki selge. Sotsiaalministeerium on rõhutanud, et ei pea välja maksma toetust, vaid võib pakkuda selle asemel teenust. Kuid selline süsteem tuleb alles välja töötada.

Tähelepanu paluti pöörata ka perekonnaseadusele, mille alusel perekonaliikmetel lasub kohustus hoolitseda oma liikmete eest.

Esmane, mida vald nüüd teeb, on hinnata kõikide hooldust vajavate isikute toimetulekut. Selleks käivad hooldustöötajad eelneval kokkoleppel kõikidel kodus. Pärast olukorraga tutvumist ja hindamist tuleb vastu võtta otsus.

Et süsteem on alles uus ja on veel palju selgusetut, siis palun varuda kannatlikku meelt.

Ülle Lepik,
sotsiaaltöö vanemspetsialist

2004. LUGEMISAASTA TÄNASSILMAS

On hea meel näha väikesi raamatuhuvilisi, kui nad, silmad säramas, valivad järjekordset huvitavat raamatut. Täna silma raamatukogu kõige suurema lugejaskonna moodustavadki lapsed.

Mullu olid neil järgmised lugemiseelisted: Veiko Belials, "Ossum-Possum, pannkoogielukas", Tea Kask, "Tänavalapsed", Jaanus Vaiksoo, "Neli hommikut ja üks õhtu", E. Stein-Fisher, "Esimest korda ja enamgi", sari „Illustreeritud klassikavaramu“, Helga Nõu, "Pea suu! Tõmba uttu!", K. Briggs, "Ponid" ja "Juku ja teised", Peter Corey, "Kuidas sõpradega hakkama saada" ja N. Baxter, "Printsessi jutud".

Täiskasvanud eelistasid järgmisi teoseid: Edna O'Brien, "Maatüdrukud", B. Allwood, "Kingitud süda", L. Rebane, "Üle Väljamae", C. Neuhaus, "Hüperaktiivne laps", J. Hohl, "Höbedane äikesetorm" (sari "Daamid ja kavalerid"), L. Bagshawe, "Ülalpeetav naine" ("Anne" raamat), Markham, "Veidike vallaline", W. Collins, "Naine valges", S. W. Maugham, "Proua Graddock" ja Barbara Cartlandi raamatud.

Kuke aastaks kõigile südant kosutavaid hetki raamatu seltsis!

Aita Härm,
Tänassilma raamatukogu juhataja

● "Kaheksakanna" tantsiv juhendaja Maire Sarapu on äsja teeninud tänu Tánassilma rahvatantsu Karksi-Nuia toomise eest. MARET LINA foto

"Kaheksakand" tantsis Karksi-Nuias naisrühmade päeval

28. jaanuaril oli Karksi-Nuias maakonna naisrahvatantsurühmade päev, millest võttis osa 15 rühma.

Kõik kollektiivid esitasid kaks tantsu. Tánassilma rahvamaja naisrühm "Kaheksakand" esines kõigile tuntud "Põh-jamaa" ja "Simmanipolkaga".

Eesti rahvatantsude kõrval lustiti kantrit ja tutvustati kauge Iisraeli graatsilist liikumist. Meeleolu lisas Tartu seltskonnatantsuklubi "Ave" oma etteastete ja vahepaladega.

Päev algas gümnaasiumi võimlas. Kultuuriakadeemia tantsujuhtimise diplomand Taisi Suits õpetas «Kingu valssi», mis tuleb ettekandmisele Sakala mängude ajal. Paaritunnise õppimise järel oli uudne tants käes. Iga grupi koduülesandeks jäi see esinemisküpsiks vormida.

Keset töist talvapäeva mõjusid värskendavalt suplus ja saun kooli ujulas

ning mulgi puder pole kunagi varem nii maitsev tundunud.

Pärastlõunal koguneti kultuurikeskuse, et õhtuseks ühispeoks jalg lahti tantsida.

Tantsumaraton kulmineerus piduliku koostantsimisega, mille avas Lille Arraste. Ta rõhutas iga tantsija tähtsust eestluse kandmisel, öeldes: «Kallid naised, te ise ei aimagi, millise töö olete ära teinud! Te võtate oma rahvatantsuharrastust kui üht loomulikku käiku õhtustele proovidele, ise sealjuures mõtle mata, kui suurt eeskujut te oma lastele annate.»

Koos peo korraldajate Anneli Arraste ja Leili Naelaga andis Mulgimaa tantsumumm igale rühmale põleva küünla, mis kaunist Karksi-Nuiast koju viiduna simboliseerib tantsulembese eesti ema ja naise tähtsust.

Maret Lina

Andkem endile võimalus

Sügisel käivitub Euroopa Liidu "Equal" programmi vahendusel projekt füüsilise puudega inimestele. Selle taga seisab Kuressaares asuv "Eurohouse" ("Euromaja"), kelle siinpoolne partner on Viljandimaa Ühistegevuskoda. Et tegevust toetab Viiratsi Vallavalitsus ja asutakse valla territooriumil, siis pakutakse projektiga kaasnevaid võimalusi eelkõige kohapealsetele inimestele.

Projekti eesmärk on parandada puuetega inimeste iseseisvat toimetulekut. Uuenduslikkus seisneb kontseptsioonis: rehabilitatsioon – see on võimete kohane mõtestatud töö.

Mõtestatud tegevus annab projektis osalejatele eneseteostuse, kaasatuse, tunnustuse ja sotsiaalse suhtlemise võimaluse. Ulesannete täitmisel ja meeskonnaga suheldes, vastutades ja tegevusi kavandades kasvavad inimeste enesehinnang ja usk ning tunduvalt paraneb elu kvaliteet.

Rootsis, Suurbritannias ja Itaalias tehtud uuringud näitavad, et ühistutes tööd leidnud inimestel on tõusnud enesekindlus ja paranenud hingeseisund. Mis veel üllatavam: paranenud on ka füüsiline tervis. Näiteks on koos positiivse meelestatusega leevendunud mitmed kroonilised haigused. Seepärast peetaksegi võimete kohast töötamist suurepäraseks rehabilitatsiooni allikaks.

Projekti käigus peab tööle hakka ma puuetega inimestele mõeldud tööühistu, mis on Eestis uus nähtus, kuid Euroopa Liidu maades tavaline nähtus.

Tööühistute puhul on äärmiselt olulised kõigi osalejate võrdne ja aktiivne kaasatus, võrdne hääle- ja otsustamisõigus. Osalejad saavad ise valida, milliseid tooteid või teenuseid nad soovivad arendada; ise pannakse paika ka eesmärgid ja tegutsemis-suunad.

Projekti on sisse kirjutatud 40 000 krooni ühistu algkapitaliks. Aktiivsemad osalevad õppereisil Rootsi Kuningriiki, kus tutvutakse sealsete tööühistutega. Projekti piires osalejad saavad ka 200 tundi ettevõtlusalast koolitust. Samuti ei pea koolitusel osalejad muretsema transpordikulude pärast – need kompenseeritakse.

Moodustatava õppegrupi suurusse plaanitakse kuni 25 inimest ja loodavas ühistus saab tööd kuni 15 inimest. Projekt käivitub 2005. aasta sügisel.

Kogu edasine sõltub meist endast. Harva pakutakse sellist uut võimadust, nii et olgem aktiivsed.

Need, kes füüsilise tervise tõttu ei suuda päevas aktiivselt kaheksa tundi töötada, kuid kellel on aktiivsus, teotahet ja ideid, peaksid pöörduma valla sotsiaaltöötaja Ülle Lepiku poole. Infot saab ka allakirjutanult telefonil 506 2624.

Kalle Riitmuru,
Viljandimaa Ühistegevuskoda
juhataja

RAAMATUSOOVITUSED

Bibliograafina olen kogenud, et raamatukokku tuleb inimene ja kiidab südamest loetud raamatut ning soovib seda kõigil lugeda. Tema järel astub sisse samast soost, sama haridustasemega ja sama vana inimene, kes pöörutab peale: "Mida te siin soovitate, pange see jama võimalikult kaugemale!"

Seega ei saa alljärgnevat võtta kui absoluutõde, kuid ettekujutuse annab.

Ene Lamp "Ekspressionismist". See on parim eestikeelne ülevaade kunstivoolust. Autor sai tänavu Kultuurkapitali peapreemia kunsti alal.

Ragna Malm "Ilu astroloogia". Seda on naistel vastu kevadet hea lugeda: kuidas olla ilus, tark ja reibas. Teos sisaldab huvitavaid ilu- ja söögiresepte.

Avo Viil "Liiga pikk elu". See on Eesti vahest kõige tuntuma hasartmänguri, Kultuurkapitali eksjuhi puhtsüdamlik jutustus oma viimaste aastate tegudest ja mõtetest.

Darja Dontsova "See kibe magus kättemaks" – tänapäevase vene autori naiselik ja humoristlik detektiivromaan. Teoste sündmuste keskkond on suures osas autobiograafiline.

Hugh Lofting "Võlukunsti videvik". Raamat kuulub lastekirjanduse klassikasse, kuid sobib lugeda ka täiskasvanul, kes peab lugu mõnusast huumorist ja värvikast fantaasiamaailmast.

Kai Oidermaa,
Viiratsi raamatukogu bibliograaf

• Repliik •

“Kingitus” jõudis aadressaadini

Ehk oleme kuulnud üldtuntud lugu, milles kooliõpetaja küsimusele “Kes on loonud maailma?” ise vastab: “Kuradi koolipoisid!” Sest nad olid pannud tema toolile nõelu.

Arvata võib, et seekord jäi koolilaste käest vastus saamata, aga klassiruumis oli lõbu palju.

Elame teadupärast piirkonnas, kus enamus päevi on jahedad ning seetõttu tunneme mõistetavat huvi toasoojuse vastu. Arvatakse, et soojemates tingimustes liigub mõte kiiremini ja tulemuslikumalt. See kõik taandub ühel või teisel kujul jällegi rahaks.

Detsembrikuu viimastel päevadel tundis üks vallaelanik huvi Viiratsi alevi elumute soojasõlmede soojusvahetite vastu. Kuidagimoodi sai sellest teada kohaliku maakonnalehe ajakirjanik, kes leidis, et ilmselt see sõnum ületab uudise lävepaku ja on sobiv ajalehes avaldamiseks.

Tuleb mainida, et eks see ajalehe kaudu suhtlemine on tavaliselt viimne lootus: äkki aitab ning asi nihkub kännu tagant?!

Ja näe imet – ligi aasta üleval olnud probleem saigi üleöö lahenduse!

Viimasel volikogu istungil andis esimees Leemet Lõo sellele küsimusele omapoolse tõlgenduse. Nimelt tahtnud vallajuhid teha alevi paneelilamute korterite omanikele uueks aastaks “üllatuskingituse”, mis aga tänu ajakirjanikule nagu napsati käest.

Korterite omanikud oleksid pidanud veel mõned tunnid ja päevad ootama ning kõik oleks üllatuslikult ilma välisabi lahenenud.

Tahes-tahtmata tekib küsimus, kas probleem oleks ikka lahenenud nii kiiresti, kui sellest ei oleks kirjutanud maakonnaleht “Sakala”?

Eks muidugi nägid vallaametnikud palju vaeva, sest kasumit taotleva ettevõttega on raske rinda pista, eriti kui veel need seaduse pügalad ning sõlmitud lepingud on ka nii nagu nad on.

Moraal: kui Viiratsi valla võimudega on mingi probleem lahendamata, siis vaadake, ega kalendris ole mõnda tähtpäeva tulemas – äkki teevad “üllatuskingi”!

Kaupo Kase,
volikogu liige

M Ä L E S T A M E

Amalie Lagus
12. 03. 1905 – 18. 01. 2005
Vana-Võidu küla

Tiiu Lorup
4. 03. 1952 – 28. 01. 2005
Valma küla

• Viiratsi vallale töid 23. Võrtsjärve talimängudelt alavõidu lauatenistid (vasakult) Kert Perkmann, Kätlin Lohu ja Omar Pärma.

MÄTTI KALLASPOOLIKU foto

23. Võrtsjärve talimängud toimusid Pukas

Tänavused Võrtsjärve talimängud korraldas Puka vald. Kavas oli seitseteist ala, millest Viiratsi valla sportlased osalesid neljateistkümmel.

Alavõit tuli vaid lauatenisist, kus Kert Perkmann, Omar Pärma ja Kätlin Lohu lõpetasid kõik kohtumised tulemusega 4:0.

Kuldmedaliga lõpetas noormeeste (16–18-a.) 5 km suusatamises Indrek Hubel (0:10:01).

Hõbemedali pälvisid laskurid Kadri Savi (74), Sulev Kannimäe (96) ja Villu Kangro (69) kokku 239 silmaga.

Suusatamises saavutasid oma vanusegruppides hõbemedali isa ja poeg Raul ja Erik Kadajane.

Pronksmedal kuulus autode lumerasõitjatele (Gert Kannimäe, Rommi Pukk, Moonika Pärt) ja teatesuusatajaile (Maie Pulin, Veiko Jüris, Maive Graumann ja Indrek Hubel).

Kolmel alal lõpetati neljanda kohaga: vallajuhtide mitmevõistluses, suusataamises ja mälumängus. Viienda koha töid õpilaste mälumäng, reesõit, uisutamise ja curling ning kuuenda kohaga piirduti kabes ja laste tillusuuskadega sprindis. Seitsmendaks jädi kelgutamises.

Edukaim oli Rõngu vald kuue alavõiduga. Viis alavõitu sai Puka, kaks Tarvastu ja Põdrala ning ühe lisaks Viiratsile ka Rannu vald.

Matti Kallaspoolik

K ü n l a k u u v a l g u s

(3. lk. järg)

ja Jaan Tõnisson 1920. aastal, mil maailm kuulis rahulinnast Tartust ja eesti rahvus sai arenda ning säilitas oma väärikuse ja au, või valime tee minimaalsete nõudmistega oma idanaabri ees. Ka siis hoiatati meid, et rikume suhted lääneriikidega ning maailm ei mõista eestlasi,

rääkimata slaavlastest. Eriti tõrjuv rahu- lepingu suhtes oli Prantsusmaa. London käitus inglaslikult ebamääraselt.

Ei saa olematuks teha Tartu rahu sõlmimist.

85 aastat tagasi Tartus süüdatud küünal põleb. Selle leek annab meile homseks vaimujõudu.

Meeldetuletus “Viikomi” võlglastele

Viiratsi valla munitsipaalasutuse “Viikom” tegevus lõpetati 31. detsembril 2004. Seoses sellega tuleme võlglastele meelde, et võlg tuleb likvideerida viivitamatult.

Siinkohal avaldame eelmise aasta suuremad eramajade vee- ja kommunaalteenuste võlad seisuga 15. veebruar 2005.

Veevõlg

1. Ene Soitu	1827,35
2. Kadi Osi	1186,75
3. Anneli Hal	861,15
4. Jaak Arumäe	
(Valma kauplus)	588,10

5. Marju Moor	585,15
6. Anne Brutus	554,45
7. Aimur Koik	518,25

Kommunaalteenuste võlg

1. Aare Grünberg	8646,30
2. Tiina Kriismann	7686,45
3. Rein Leement	6479,85
4. Lembit Väli	4850,05
5. Viktor Hallas	2621,10
6. Toomas Reinsalu	2512,85
7. Olga Kekkonen	1421,15
8. Neeme Jüris	903,65
9. Marje Põlluäär	678,95
10. Priit Sakk	626,30
11. Jelena Jegorkina	487,10

“Kuukirja” annab välja Viiratsi Vallavalitsus, ilmub 20. kuupäeva paiku. Toimetaja Maret Lina (tel. 439 4473). Kirjad saata Viiratsi sidejaoskonda 70101; e-post: viiratsi@viiratsi.ee. Kodulehekül: http://www.viiratsi.ee. Trükiarv 1400.